

بودجه ۱۴۰۰ مناطق آزاد در مرحله تلفیق/ بودجه سازمان‌های مناطق آزاد هیچ وابستگی به

بودجه دولت ندارند

تدوین بودجه مناطق آزاد مختصات خاص خودش را دارد. از آنجا که مناطق آزاد وابستگی دولتی بابت بودجه ندارند و بر اساس درآمدهایی که دارند، برنامه‌ریزی‌های توسعه‌ای را انجام می‌دهند، از این رو طی چند ماه اخیر سازمان‌های مناطق آزاد ارزیابی‌های بودجه‌ای خود را برای سال ۱۴۰۰ انجام داده و نتایج را به دبیرخانه شورای عالی مناطق آزاد و ویژه اقتصادی ارجاع داده‌اند. به زودی دبیرخانه مناطق آزاد نیز کار تلفیق بودجه را انجام داده و تدوین بودجه مناطق آزاد به مراحل نهایی می‌رسد. از این رو از دکتر فتح اله آقاسی‌زاده، مدیر برنامه ریزی و بودجه دبیرخانه شورای عالی مناطق آزاد و ویژه اقتصادی درباره آخرین اقدامات این دبیرخانه درباره تدوین بودجه سال ۱۴۰۰ مناطق آزاد پرسیدیم.

مناطق آزاد بودجه خودگردان دارند

به گزارش روابط عمومی و امور بین‌الملل منطقه آزاد چابهار وی در گفتگو با اقتصاد۲۴ با اشاره به اینکه بودجه ۱۴۰۰ مناطق آزاد در دبیرخانه شورای عالی مناطق آزاد و ویژه اقتصادی در حال تدوین و تلفیق است، گفت: در حال حاضر مشغول بررسی بودجه‌های پیشنهادی سازمان‌های مناطق آزاد برای سال ۱۴۰۰ و اصلاحیه ۱۳۹۹ هستیم. طبق قوانین پایه مناطق آزاد و تجاری، سازمان‌های مناطق آزاد بودجه را پیشنهاد می‌کنند؛ پس از آن بودجه توسط مدیریت برنامه ریزی و بودجه دبیرخانه و با توجه به دستوالعمل ابلاغی تدوین بودجه، بررسی و تلفیق می‌شود.

آقاسی زاده افزود: پس از پایان بررسی‌ها و تلفیق، بودجه سازمان‌های مناطق آزاد در قالب کمیته منتخب و کارگروه شورای عالی مناطق آزاد نیز مورد بحث و بررسی تکمیلی قرار گیرد. نهایتاً بودجه سال ۱۴۰۰ به شورای عالی سازمان‌های مناطق آزاد تقدیم و در آنجا پس از تصویب و تایید، ابلاغ می‌شود. روشن است که در این فرایند، قبل از تقدیم بودجه به شورای عالی مناطق آزاد، کارگروه و کمیته منتخب نیز در این فرایند، نقش آفرینی می‌کنند.

مدیر برنامه ریزی و بودجه دبیرخانه شورای عالی مناطق آزاد و ویژه اقتصادی ادامه داد: تاکنون مدیریت برنامه ریزی و بودجه دبیرخانه شورای عالی مناطق آزاد به بررسی بودجه پیشنهادی ۶ سازمان مناطق آزاد پرداخته است. بودجه پیشنهادی سازمان منطقه آزاد چابهار نیز در جلسات هفته جاری مورد بررسی قرار خواهد گرفت. پس از تکمیل بررسی‌ها، از هفته آینده بودجه مناطق آزاد را تلفیق کرده و مراحل بعدی را انجام خواهیم داد؛ بنابراین هنوز کار تلفیق بودجه ۱۴۰۰ مناطق آزاد به اتمام نرسیده است.

وی با بیان اینکه بودجه سازمان‌های مناطق آزاد فرمت و قالب ویژه خود را دارد، گفت: این قالب طی سال‌های گذشته مورد توافق و تفاهم قرار گرفته و اکنون مبنای تدوین بودجه سالانه است. این قالب که در طول زمان مورد وفاق قرار گرفته و نهایی شده است، دو بخش دارد. بخش اول آن بودجه جاری شامل درآمدها و هزینه‌ها است. بخش دوم نیز مشتمل بر بودجه سرمایه‌ای است که منابع و مصارف در آن ذکر شده است. جداول کلان بودجه در چنین فرمت و قالبی تنظیم می‌شود. بعلاوه ماده واحده و مجموعه‌ای از تبصره‌ها نیز در تصویب نامه بودجه سازمان‌های مناطق آزاد گنجانده می‌شود که به تدابیر و شیوه‌های اختصاصی عملیاتی بودجه مرتبط است.

آقاسی‌زاده درباره شیوه‌های تامین منابع بودجه‌ای ۱۴۰۰ مناطق آزاد و ویژه اقتصادی تصریح کرد: یکی از نقاط درخشان بودجه سازمان‌های مناطق آزاد این است که هیچ وابستگی به بودجه دولتی ندارد و برخلاف دستگاه‌های اجرایی کشور، سازمان‌های مناطق آزاد

فاقد هرگونه وابستگی به بودجه دولتی هستند. به عبارتی مناطق آزاد از حیث بودجه‌ای، خودگردان و مستقل تعریف می‌شوند.

مدیر برنامه‌ریزی و بودجه دبیرخانه شورای عالی مناطق آزاد و ویژه اقتصادی ادامه داد: سازمان‌های مناطق آزاد مطابق قوانین خود، سازمان‌های مستقلی هستند که یکسری درآمدهایی شامل خدمات انبارداری، خدمات بندری، ورود و خروج کالا و مسافر، خدمات شهری و... دارند. از محل این درآمدها، هزینه‌ها تامین و از محل منابع، مصارف پوشش می‌داده می‌شود.

وی در مورد هزینه‌های اجتماعی و توسعه منطقه‌ای سازمان‌های مناطق آزاد، به این توضیح پرداخته است که اگرچه دولت هیچ کمکی بابت درآمدها به مناطق آزاد نمی‌کند، اما سازمان‌های مناطق آزاد خود را متعهد به هزینه‌های اجتماعی، فرهنگی و محرومیت‌زدایی می‌داند. البته قوانینی هم داریم مبنی بر اینکه سازمان‌های مناطق آزاد موظف هستند یک درصد به نهادهای حمایتی منطقه از طریق خزانه پرداخت کنند یا طبق قانون می‌توانند کمک‌هایی به نواحی خودشان یا نواحی همجوار انجام دهند که این موضوعات و هزینه‌ها نیز در بودجه دیده شده است.

آقاسی‌زاده ادامه داد: بخش مهمی از فعالیت‌های سازمان‌های مناطق آزاد که در بودجه آن‌ها نیز تجلی پیدا کرده، تلاش‌هایی است که برای توسعه منطقه‌ای یا توسعه اجتماعی انجام می‌شود. در بودجه، اختصاصاً سرفصلی را برای حوزه فرهنگی و اجتماعی تعریف کرده‌ایم و سازمان‌های مناطق آزاد آن را در قالب اعداد و ارقام بودجه به حوزه فرهنگی و اجتماعی اختصاص می‌دهند. سازمان‌های مناطق آزاد در کمک به مدرسه‌سازی و آموزش، مساجد، فرهنگ، بهداشت و درمان و... عملکرد خوبی دارند.

منابع بودجه‌ای مناطق آزاد

مدیر برنامه‌ریزی و بودجه دبیرخانه شورای عالی مناطق آزاد و ویژه اقتصادی در مورد منابع درآمدی و سبد تامین مالی افزود: یکی از منابع بودجه‌ای ما عوارض ورود کالای تجاری است که از مسیر منطقه آزاد به سرزمین اصلی دریافت می‌شود. تسهیلات و اوراقی که سازمان‌های مناطق با نظام بانکی و در چارچوب قوانین کشور دنبال می‌کنند، یکی دیگر از منابع بودجه‌ای مناطق آزاد را تشکیل می‌دهد. منابع دیگر شامل مشارکت با بخش خصوصی، بهره‌برداری مناسب از زمین و فروش ساختمان و تاسیسات است. این موارد عمده‌ترین منابع بودجه‌ای مناطق آزاد را تشکیل می‌دهند.

وی خاطر نشان کرد: منابع حاصل از تسهیلات و انتشار اوراق (صکوک، مشارکت و...) از جمله راه‌های تامین منابع است که در مناطق آزاد نیز مورد توجه قرار گرفته است. این‌ها به نوعی با بازار سرمایه نیز مرتبط است. البته باید توجه داشته باشیم که سبد تامین منابع ما به ماهیت پروژه‌های عمرانی مناطق وابسته است. به این معنا که باید توجه کنیم که برخی از پروژه‌ها از منابع داخلی تامین اعتبار شوند؛ برخی دیگر از پروژه‌ها نیز از این امکان برخوردارند که از راه‌های دیگر، چون اوراق (مشارکت، خرید دین و صکوک) و برای برخی دیگر از پروژه‌ها نیز از این امکان برخوردارند که از طریق تسهیلات داخلی و خارجی تامین اعتبار شوند.

آقاسی‌زاده تصریح کرد: مصارف بودجه سازمان‌های مناطق آزاد عمدتاً شامل پروژه‌های عمرانی است، به این معنا که منابع بودجه‌ای صرفاً به مصارف بودجه‌ای اختصاص دارد که بخش مهمی از آن را پروژه‌های عمرانی تشکیل می‌دهد. مصارف ما در پروژه‌های عمرانی در قالب هسته‌های تعریف شده از جمله حوزه حمل و نقل و ترانزیت، جامعه محلی و خدمات عمومی، صنعت و معدن و خدمات فنی و مهندسی، گردشگری، تجارت و خدمات تجاری، کشاورزی و دامپروری، فناوری‌های پیشرفته و توسعه ظرفیت‌های علمی و پژوهشی تعریف می‌شود.

